

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ ТА БЕЗПЕКИ ЛІКІВ

**ФАРМАЦЕВТИЧНА НАУКА ТА ПРАКТИКА:
ПРОБЛЕМИ, ДОСЯГНЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**PHARMACEUTICAL SCIENCE AND PRACTICE:
PROBLEMS, ACHIEVEMENTS, PROSPECTS**

Матеріали ІІ науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

27 квітня 2018 року
м. Харків

Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ

№ 606 від 11.10.2017 р.

Харків
НФаУ
2018

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. Синтез біологічно активних сполук Synthesis of biologically active compounds Синтез биологически активных соединений	17
<i>Kolesnikov O.V.</i> Synthesis and Anticancer Screening of 1-phenyl-4-aryl-5,6,7,8-tetrahydro-2,2a,8a-triazacyclopenta[cd]azulene derivatives	18
<i>Атаходжаева М.А.</i> Синтез производных 1,2,3-триазолов на основе аминопроизводных бензойной кислоты.....	19
<i>Балтабаев У.А., Ахмадалиев Н.Н.</i> Синтез биологически активных производных тиомочевинны на основе α -аминокислот	22
<i>Джураев А.Д., Ахмадалиев Н.Н.</i> Производные пиразолов – в синтезе противомикробных препаратов	23
<i>Єрьоміна Г.О., Перехода Л.О., Єрьоміна З.Г., Сич І.А., Демченко А.М.</i> Синтез нових похідних 1-[2-(R-феніліміно)-4-метил-3-(3-[морфолін-4-іл]пропіл)-2,3-дигідро-1,3-тіазол-5-іл]етан-1-ону як потенційних антиоксидантів	26
<i>Журавель І.О., Завада О.О.</i> Синтез нових похідних 2-(α,β,\square -аміноалкіл)імідазолів.....	27
<i>Исмаилова Л.И., Аббаслы Р.М., Ахмедов Н.А.</i> Пространственная структура молекул глипролинов Pro-Gly-Pro-Val и Val-Pro-Gly-Pro	28
<i>Нетьосова К.Ю., Завада О.А., Журавель І.О., Полуян С.М.</i> Синтез N^1 -арил/бензил-3-гідразинопіразин-2(1H)-онів.....	33
СЕКЦІЯ 2. Фармацевтична технологія, біотехнологія, біофармація та гомеопатія Pharmaceutical technology, biotechnology, biopharmacy and homeopathy Фармацевтическая технология, биотехнология, биофармация и гомеопатия	35
<i>Algan Usuf, Konovalenko I.S., Polovko N.P.</i> Development of technology of homeopathic drugs based on Valerianae officinalis.....	36
<i>Buryak M.V., Khokhlenkova N.V.</i> Multiple emulsions: advantages and using....	37
<i>Ivakhniuk M.O.</i> Rheological properties regulation of exopolysaccharide ethapolan	38
<i>Konovalenko I.S. , Polovko N.P.</i> Scientific substantiation of the composition of alcohol drops combined composition based on medicinal plant raw material for the treatment of climacteric syndrome.....	39
<i>Shenel Mohamed Rashid, Konovalenko I.S., Polovko N.P.</i> Analysis of the normative basis on technology manufacturing of homeopathy matrix tincture of Capsicum.....	40
<i>Yurieva A.B., Yarnykh T.G.</i> Development and analysis of homeopathic medicines Ribes rubrum	41
<i>Абдухалилова Н.С., Искандарова Ш.Ф.</i> Характеристика ферулы вонючей (Ferula assafoetida L.) как источника биологически активных веществ....	42

<i>Мвамбі Джереміах Жака, Червоненко Н.М., Ткаченко Н.А.</i> Аналіз лікарського забезпечення хворих малярією в Танзанії	271
<i>Мороз С.Г.</i> Форми реалізації концепції сталого розвитку вітчизняними фармацевтичними підприємствами	272
<i>Нарзуллаєва И.Б., Камбаров Х.Д., Алиева С.У.</i> К изучению рынка успокоительного «СИРОПА ФИТОПАССИТ»	274
<i>Немченко А.С., Куриленко Ю.Є.</i> Дослідження ринку статинів, рекомендованих для лікування гіпертонічної та ішемічної хвороби серця в Україні	276
<i>Серикбаєва Э.А., Мамедова М.Б.</i> Факторы, влияющие на ценообразование лекарственных средств в РК	277
<i>Ткаченко Н.О.</i> Дослідження рівня розуміння суті соціальної відповідальності фахівцями фармації (роздрібний сегмент)	281
<i>Толочко В.М., Артюх Т.О.</i> Сучасний стан корпоративного управління в фармацевтичних закладах: кодекси етики	282
<i>Толочко В.М., Музыка Т.Ф.</i> Законодавче регулювання послуг в закладах охорони здоров'я	284
<i>Червоненко Н.М., Мозуль В.И.</i> Сравнительный анализ химического состава лекарственных растений гипогликемического действия	285
<i>Чухрай І.Л.</i> Аналіз асортименту лікарських засобів, що вміщують пробіотики	286
СЕКЦІЯ 6. Фармакоєкономічні дослідження Pharmacoeconomic studies Фармакоэкономические исследования	287
<i>Бекчанова Ю.Х., Аллаберганов М.Ю., Отабаєва Г.О.</i> Фармакоэкономические и фармакоэпидемиологические исследования гепатопротекторов в Хорезмской области.....	288
<i>Кричковська А.М., Заярнюк Н.Л., Лобур І.П., Лопатинська О.І., Губицька І.І., Новіков В.П.</i> Фармацевтична опіка у неонатології: фармакоєкономічна оцінка продуктів дитячого харчування.....	292
<i>Левицька О.Р., Громовик Б.П.</i> Оцінка якості медичної допомоги при ішемічному інсульті, пов'язаній з використанням лікарських засобів.....	297
<i>Лелека М.В., Давтян Л.Л.</i> Фармакоєкономічні аспекти лікування грипу та його ускладнень в умовах стаціонару.....	298
<i>Мищенко О.Я., Березняков А.В., Березнякова Н.Л.</i> Аналіз економічної доступності пробіотиків на фармацевтичному ринку України.....	300
<i>Мищенко О.Я., Юрченко К.Ю., Коваленко Е.Н.</i> Фармакоэкономические аспекты применения фитопрепаратов для лечения заболеваний ЖКТ.....	305
<i>Сех М.Я.</i> Дослідження якості фармакотерапії хворих на негоспітальну пневмонію.....	309
<i>Стасів Х.-О.Я., Заліська О.М.</i> Аналіз використання допоміжних репродуктивних технологій в Україні.....	310

**Аналіз ролі клінічного провізора у забезпеченні фармаконагляду
у закладах охорони здоров'я України**

Міщенко О.Я., Осташко В.Ф., Коваленко Є.М.

*Кафедра клінічної фармакології, ІПКСФ,
Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна*

clinpharmacol_ipksph@nuph.edu.ua

Вступ. Здійснення нагляду за безпекою лікарських засобів (ЛЗ) при їх медичному застосуванні в Україні, як і у більшості країн світу, є одним з основних напрямків у реалізації національної політики обігу ЛЗ. Покращення надання медичної допомоги пацієнтам та забезпечення їх безпеки при застосуванні ЛЗ є основною метою фармаконагляду (ФН), що можливе лише за наявності надходження достовірної та об'єктивної інформації [1].

Згідно зі стандартом «Настанова. Лікарські засоби. Належні практики фармаконагляду», який був затверджений наказом МОЗ України від 21.05.2015 р. № 299 [2] та його новою редакцією (Наказ МОЗ України від 30.06.2017 р. № 733 [3]) до джерел надходження інформації щодо побічних реакцій (ПР) ЛЗ відносяться: власники реєстраційних посвідчень на ЛЗ, пацієнти та/або їх представники, організації, що представляють чи захищають безпеку та права пацієнтів, а також працівники з медичною та/або фармацевтичною освітою.

Клінічний провізор (КП) закладу охорони здоров'я (ЗОЗ), у рамках своєї фахової діяльності, може не тільки одержати та передати інформацію про ПР на ЛЗ в органи ФН, але й сприяти подальшому попередженню застосування таких ЛЗ, або їх комбінацій, що призводять до виникнення ПР у рамках не тільки даного клінічного закладу, а і всієї мережі ЗОЗ країни.

Професійна діяльність КП ЗОЗ сприяє раціоналізації фармакотерапії (ФТ). Він здійснює фармацевтичну опіку не тільки медичних працівників, але й пацієнтів або їх представників. КП приймає активну участь у обґрунтуванні клінічної ефективності ФТ на основі даних доказової медицини і належної клінічної практики. Його обов'язки полягають не тільки в попередженні та виявленні небажаної ПР на ЛЗ, але і у забезпеченні медичних працівників об'єктивною інформацією про нові сучасні ЛЗ, їх небезпечні взаємодії, моніторингу проведення ФТ, фармакоекономічній оцінці схем лікування та сприянні мінімізації витрат з метою економії коштів ЗОЗ і пацієнтів [4].

Матеріали та методи. Нами було розроблено анкету-опитувальник для провізорів, у якій сформульовано ряд питань, спрямованих на виявлення рівня інформованості спеціалістів фармації, у тому числі і КП, про обов'язок надавати інформацію до департаменту ФН при Державному експертному центрі МОЗ України про ПР на ЛЗ та/або відсутність ефективності ЛЗ, а також інформованість та вміння заповнювати «Карту-повідомлення для надання пацієнтом та/або його представником інформації про ПР та/або відсутність ефективності ЛЗ при його медичному застосуванні» [5] (Надалі – «Карта повідомлення»).

Результати та їх обговорення. З 20 КП, що проходили навчання на передатестаційних циклах та циклах підвищення кваліфікації на кафедрі клінічної фармакології ІПКСФ протягом 2016-2018 р.р., 70 % – це фахівці, що займають посаду КП ЗОЗ, проте за абсолютною кількістю їх дуже мало. Одним із їх посадових обов'язків є заповнення форми «Карта-повідомлення». Опитування показало, що більшість КП ЗОЗ виконує обов'язки, пов'язані з ФН тільки у розрізі заповнення «Карт-повідомлення» і складання та надання періодичних статистичних звітів. Ця робота значно розвантажує лікарів щодо великої кількості паперів. Натомість такий підхід значно скорочує роль КП як рівноцінного партнера лікаря.

У реальній практиці необхідно розширювати роль КП ЗОЗ у аналізі причин виникнення ПР на ЛЗ, а також у пошуку можливих шляхів їх подолання, що буде сприяти підвищенню якості та безпечності ФТ. Більш того, у перспективі важливим є залучення КП ЗОЗ у процес організації та проведення моніторингу ЗОЗ, що дозволить не лише виявляти ПР на ЛЗ, але й сприятиме підвищенню рівня доказовості виявленого у процесі моніторингу причинно-наслідкового зв'язку між застосуванням ЛЗ та виникненням ПР на нього, оцінювати не тільки безпеку, а і економічну доцільність застосування певного ЛЗ чи схеми ФТ, застосовувати одержану під час моніторингу інформацію у фармакоекономічних та фармакоепідеміологічних дослідженнях.

Раціоналізація фармакотерапії завдяки діяльності клінічного провізора в умовах ЗОЗ є незаперечним фактом і така фахова діяльність сприяє покращенню якості медичної допомоги населенню України, проте важливим є впровадження посади КП у всіх ЗОЗ.

Література

1. Фармаконагляд в Україні: побічні реакції лікарських засобів // Фармацевт-практик. – 2015. – № 5. – С. 4-6.
2. Про затвердження стандарту «Настанова. Лікарські засоби. Належні практики фармаконагляду» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://old.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20150521_0299.html (дата звернення 02.04.2018). – Назва з екрану : затверджено наказом МОЗ України № 299 від 21.05.2015 р.
3. Про внесення змін до стандарту «Настанова. Лікарські засоби. Належні практики фармаконагляду» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-30062017--733-pro-vnesennja-zmin-do-standartu-%C2%ABnastanova-likarski-zasobi-nalezhni-praktiki-farmakonagljadu%C2%BB> (дата звернення 02.04.2018). – Назва з екрану : затверджено наказом МОЗ України № 733 від 30.06. 2017 р.
4. Євтушенко О. М. Роль провізора у моніторингу безпеки лікарських засобів / О. М. Євтушенко // Проблеми екологічної та медичної генетики та клінічної імунології. – 2013. – № 5 (119). – С. 219–225.
5. Про внесення змін до наказу МОЗ України від 27.12.2006 № 898 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://old.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20111229_1005.html (дата звернення 02.04.2018). – Назва з екрану : затверджено наказом МОЗ України № 1005 від 29.12.2011 р.